

## Udlandsophold

Ønsket om at rejse ud i verden, for at studere, arbejde eller bare samle nye indtryk er en helt naturlig del af det at være ung. Ud over at det er en kæmpe oplevelse at rejse, er det at rejse ud på egen hånd også noget der kan udvikle og styrke en person meget. Desværre har unge med handicap ret begrænsede muligheder for at rejse på lige fod med alle andre unge. Begrænsningerne er naturligvis meget forskellige afhængigt af handicap og rejseform, men uanset hvad er de en forhindring for de unges muligheder.

Sammenslutningen af Unge Med Handicap ønsker på følgende områder forbedringer for unges muligheder for udlandsophold:

- Flex-job med til udlandet
- Studiematerialer i udlandet
- Hjælpere med til udlandet

### 1 Flex-job med til udlandet

Unge med handicap har som mange andre unge drømme om at tage et ophold i udlandet hvor de for eksempel arbejder. Dette kan vise sig at være et stort problem. Hvis man på grund af sit handicap er ansat på særlige vilkår hos en virksomhed i Danmark kan man ikke tage ordningen med til udlandet. Problemet kan dog også opstå når man kommer tilbage igen, hvis man alligevel vælger at tage af sted på trods af at man ikke kan tage ordningen med. Det der sker, er at man mister ens bevilling til flex-job. Bevillingen kan være meget svær at få igen på grund af lang sagsbehandlingstid og lignende. Dette er på trods af at der ikke er sket nogen ændringer i de forhold der berettigede en til flex-job til at begynde med.

Der er dermed to problemer der skal løses for at dette skulle kunne lade sig gøre. For det første skal det være muligt at tage sin ordning med til udlandet, og for det andet skal man beholde sin status som flex-job berettiget såfremt der ikke sker nogen ændringer i ens forhold. Disse ændringer skal foretages i Aktivloven.

Per Juni 2009 var der 51.814 flex-jobbere i Danmark.<sup>1</sup> Det er svært at estimere hvor mange af disse der ville benytte sig af muligheder for at tage ordningen med til udlandet hvis dette blev muligt. Der ville dog ikke være indblandet nogen egentlige merudgifter, hvis det blev muligt at flytte ordningen med til udlandet.

### 2 Studiematerialer i udlandet

Unge med handicap kan også have et ønske om at rejse til udlandet for at studere. I den forbindelse er man, som ung studerende med et syns-handicap, afhængig af at man kan få sine studiematerialer, bøger mv. fremstillet i et tilgængeligt format. Det kan man så længe man bliver i Danmark. Men hvis man fx kunne tænke sig at studere et år i udlandet er man tvunget til at vælge et sted, hvor man er sikker på at de kan, og vil, fremstille de nødvendige materialer. Disse er der desværre ikke mange af, og der mangler fleksibilitet fra dansk side.

For at løse dette problem bør vi fra dansk side, gå foran som det gode eksempel. Vi har ratificeret FN's handicapkonvention og må på den baggrund vise at det er noget vi står inde for. Dermed mener vi i SUMH at den danske stat skal være behjælpelig med at skaffe tilgængelige materiale, også til de studerende der vælger at studere et semester i udlandet.

---

<sup>1</sup> <http://forsiden.3f.dk/article/20090812/NYHEDER/186181462/2140>

### 3 Hjælpere med til udlandet

Unge med handicap som godt kunne tænke sig at komme på ferie i udlandet støder tit på flere barrierer. En person med et fysisk handicap, som har en personlig hjælper, kan kun tage hjælperen med til udlandet i få særlige tilfælde og i meget begrænsede perioder.

Som det forholder sig nu har alle handicappede såvel som ikke-handicappede ret fem ugers ferie om året. Men handicappede har ikke økonomisk mulighed for at tage for eksempel 3-5 uger på udlandsferie - oftest kun de to uger, som der bevilges ydelser til. Det er rimeligt at handicappede bør have muligheden for mere end to ugers udlandsrejse om året. Personer med handicap bør således også have *mulighed* for at medtage kompensation i ferier op til fem uger om året - i forlængelse af hinanden, uanset om det er her i landet eller i udlandet. I nogle tilfælde kan det faktisk også være et problem blot at få lov til at holde de 14 dage, hvis man ikke kan argumentere for sig selv. SUMH mener ikke det kan være rimeligt at man som udgangspunkt skal argumentere for sig selv blot for at holde ferie. Den dertil hørende behandlingstid fra kommunen udsætter den enkeltes liv på ubestemt tid.

Dækning af nødvendige merudgifter er nødvendig under udlandsferier som dækning af for eksempel hjælpers rejse- og opholdsudgifter - uanset om man har stort eller lille antal hjælpere med. Disse udgifter er en barriere, som bør fjernes, da det er en urimelig merudgift, som ikke-handicappede ikke har.

SUMH tænker at der skal foretages flere tiltag for at kunne løse problemet med at kunne få sine hjælpere med til udlandet.

- Syge-, rejse- og retshjælpsdækning i udlandet bør også dække rejser der foregår uden for EU.
- Specialpædagogisk støtte efter § 73 i serviceloven bør inkluderes i rækken af handicapkompenserende ydelser, som kan medtages under midlertidige udlandsophold.

Ydermere skal nedenstående paragraf ændres, eller helt slettes således at hjælperens rejse- og opholdsudgifter kan blive dækket som merudgifter unde § 100:

**§ 4.** Der kan **ikke** ydes hjælp til rejse- og opholdsudgifter efter servicelovens §§ 45 og 97 eller som merudgift efter servicelovens §§ 41 og 100 ved ledsagelse til udlandet, jf. dog § 5.

§ 5. Ud over den hjælp, der efter reglerne i denne bekendtgørelse kan bevares under midlertidige ophold i udlandet, kan der i forbindelse med kortvarige ferieophold i udlandet i særlige tilfælde efter en konkret vurdering ydes tilskud til dækning af ekstra omkostninger, der er forbundet med opholdet.

Der skal desuden også ændres i udlandsbekendtgørelsen således at tidsgrænsen på 14 dage for den periode kommunerne vil tillade at bevilge handicapkompenserende hjælp under ferie i udlandet udvides. Dermed bliver personen med handicap i stand til at holde den ferie de er berettiget til på lige vilkår som personer uden handicap.

I 2006 var der 1.209 personer som modtog borgerstyret personlig assistance.<sup>2</sup> Det er medudgifternes til disse brugeres hjælpere som SUMH mener det vil være rimeligt at dække. Nogle skal have 1 hjælper med, andre 2, derfor er det svært at estimere hvor store omkostninger et sådant tiltag måtte føre med sig.

### **FN's handicapkonvention**

FN's handicapkonvention trådte i kraft i Danmark den 23. august 2009. Dette betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre handicappedes rettigheder, sådan som konventionen foreskriver. Det indebærer på den ene side, at eventuelt eksisterende love, som diskriminerer handicappede, skal fjernes, og at nye love, der sikrer, at handicappede ikke diskrimineres, skal vedtages. Jævnfør ovenstående mener vi, at følgende artikler ikke bliver overholdt som de burde.

- Citat fra FN's handicapkonvention artikel 27: "a) at forbyde diskrimination på grund af handicap i alle forhold vedrørende alle former for beskæftigelse, herunder betingelser for rekruttering, ansættelse og beskæftigelse, fortsat beskæftigelse, karrieremuligheder og sikre og sunde arbejdsforhold,
- Citat fra FN's handicapkonvention artikel 27: "e) at fremme beskæftigelsesmuligheder og karrieremuligheder for personer med handicap på arbejdsmarkedet samt bistand til at finde, få, fastholde og vende tilbage til beskæftigelse,"

De nævnte tiltag vil alle være med til at forbedre forholdene for unge med handicap. De vil have bedre karrieremuligheder, og fortsat beskæftigelse, hvis det blev muligt at tage flex-ordningen med til udlandet. Ydermere vil tiltagene omhandlende hjælpere og studiematerialer gøre det muligt for unge med handicap at have samme muligheder som unge uden handicap. De vil dermed være mindre diskrimination af netop denne gruppe unge jævnfør FN's handicapkonvention.

---

<sup>2</sup> <http://www.ism.dk/noegletal/social-omraader/handicap/voksne/Sider/Start.aspx>